

**VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS
TARYBOS NARYS ALMANTAS STANKŪNAS**

Vilniaus m. savivaldybės merui Valdui Benkunskui, el. p.: savivaldybe@vilnius.lt,
valdas.benkunskas@vilnius.lt

AB „Miesto gijos“ Valdybos pirmininkui Pauliui Saltonui, el. p.: info@miestogijos.lt

AB „Miesto gijos“ Generaliniam direktoriui Gerimantui Bakanui, el. p.: info@miestogijos.lt

Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai, el. p.: info@vert.lt, oksana.statkevici@vert.lt,
rasa.valatkeviciene@vert.lt, ramune.zailskiene@vert.lt

Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos Prezidentui Valdui Lukoševičiui, el. p.:
valdas.lukosevicius@lsta.lt

Kopija:

Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos ir darnios plėtros komiteto nariams, el. p.: priim@lrs.lt

Lietuvos Respublikos Energetikos ministerijai, el. p.: info@enmin.lt

AB „Šiaulių Energija“ Generalinei direktorei Audronei Čepulienei, el. p.: info@senergija.lt

Šiaulių m. merui Artūrai Visockui, el. p.: meras@siauliai.lt

Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos Tarybos Pirmininkui ir AB „Kauno energija“ Generaliniam direktoriui Tomui Gerasimavičiui, el. p.: , el. p.: info@kaunoenergija.lt

Vilniaus m. savivaldybės administracijos Energetikos skyriaus vedėjui Daliui Krinickui el. p.:
dalius.krinickas@vilnius.lt

2026-06-16

Dėl Nepriklausomų šilumos gamintojų įtakos galutinei šilumos kainai; AB „Miesto gijos“ ir AB „Šiaulių Energija“ atvejis

Iš viešai skelbiamos informacijos atkreipiau dėmesį, kad šių metų pradžioje tarp didžiųjų Lietuvos miestų mažiausia šilumos kaina yra Šiaulių m.

Vilniuje ir Šiauliuose šilumos gamybai daugiausia naudojamas biokuras ir municiaplinės atliekos. Tačiau Vilniuje yra daug daugiau šilumos vartotojų ir didesnis teritorinis šilumos vartotojų tankumas. Dėl šios priežasties Vilniaus m. šilumos kaina turėtų būti mažesnė negu Šiauliuose. Tačiau yra priešingai.

Aš, kaip Vilniaus m. tarybos narys, rūpinuosi, kad Vilniaus m. savivaldybės administracija ir savivaldybės įmonės dirbtų taip, kad kaip galima geriau būtų patenkinti vilniečių poreikiai. Todėl kreipiausi į Vilniaus m. šilumą tiekiančią AB „Miesto gijos“ ir Vilniaus m. savivaldybės administraciją, prašydamas paaiškinti esamus šilumos kainų skirtumus Vilniuje ir Šiauliuose.

Gauti atsakymai buvo neargumentuoti, o galiausiai AB „Miesto gijos“ atsisakė nagrinėti esamą situaciją ir pasiūlė kreiptis į Valstybinę energetikos reguliavimo tarybą (VERT).

Todėl paviešinau informaciją apie minėtą susirašinėjimą ir paprasčiau kainų skirtumus pakomentuoti VERT.

Gavau gana išsamius paaiškinimus iš VERT ir paprasčiau juos pakomentuoti AB „Šiaulių Energija“ įmonę.

VERT ir AB „Šiaulių Energija“ paaiškinimai leidžia daryti gana vienareikšmišką išvadą, kad pagrindinė priežastis dėl ko Šiauliuose šilumos kaina yra mažesnė negu Vilniuje nors dėl objektyvių aplinkybių turėtų būti priešingai yra aplinkybė, kad Šiauliuose visą šilumos energiją pagamina AB „Šiaulių Energija“ valdomi šilumos gamintojai, kai tuo tarpu Vilniuje didžiąją dalį šilumos pagamina Nepriklausomi šilumos gamintojai (NŠG) iš kurių AB „Miesto gijos“ šilumą perka aukcionuose.

VERT minima aplinkybė apie Vilniaus regione brangesnį biokurą lyginant su Šiaulių regionu, įvertinus nurodyto skirtumo įtaką šilumos kainai, skaitine reikšme neatsveria aplinkybės, kad Šiauliuose pastovi šilumos kainos dedamoji dėl objektyvių aplinkybių yra 1,76 cnt/kWh didesnė negu Vilniuje.

Čia vertėtų pacituoti ištrauką iš AB „Šiaulių energija“ atsakymo:

„Bendrai apie konkurenciją Lietuvoje: šiltuoju laikotarpiu šilumos poreikis minimalus, konkurencija didelė, šilumos kaina aukcione krenta. Šaltuoju laikotarpiu šilumos poreikis ženkliai padidėja. Tuomet NŠG žino, kad miestui reikės visos jų galios, konkurencija dėl patekimo į tinklą išnyksta. Žinodami, kad bus nupirkta visos jų siūlomas šilumos kiekis, NŠG aukcionui pateikia maksimalią (ar arti maksimalios) leistiną kainą.

Tačiau šilumos tiekėjai daugiausiai šilumos parduoda būtent šaltuoju laikotarpiu, todėl šilumos kainos dydis šalčiausiais metų mėnesiais turi didžiausią reikšmę mokėjimų dydžiui vartotojams. Šiltuoju, ne šildymo laikotarpiu šilumos parduodama ženkliai mažiau (iš esmės šiluma naudojama tik karšto vandens pašildymui), todėl šilumos vartotojams naudingiausia kuo mažesnės šilumos kainos būtent šaltuoju laikotarpiu.

Pavyzdžiui, AB „Šiaulių energija“ šiltuoju laikotarpiu realizuoja tik 11-12 procentų viso metinio šilumos kiekio, ir, atitinkamai, 88-89 proc. šilumos realizuoja šaltuoju laikotarpiu. Šaltuoju laikotarpiu Šiaulių mieste realizuojama 7-8 kartus daugiau šilumos, nei šiltuoju laikotarpiu.”

Taip pat gali būti svarbu prisiminti kaip keitėsi centralizuoto šilumos tiekimo sistemų valdymas Lietuvoje atgavus Nepriklausomybę.

Neužilgo po šilumos ūkio perdavimo savivaldybėms, vyravo politikų nuostata, kad būtina kuo labiau privatizuoti valstybinį sektorių. Tai teisinga daugeliui ekonomikos sričių, bet yra klaida energetikos sektoriuje, kai ekonominė veikla turi natūralios monopolijos požymių ir nėra įmanoma naudoti laisvos rinkos savireguliacinius mechanizmus. Dėl minėtos klaidingos nuostatos, spaudžiant dažnai neskaidriai veikiančio verslo lobistams ir galimai dėl dažno korumpuoto politikų veikimo, per Lietuvą nusirito šilumos ūkio nuomos/koncesijos banga. Visur kur šilumos ūkis buvo išnumotas pasekmės buvo labai skaudžios dėl išaugusių šilumos kainų, vilkinamų investicijų į šilumos ūkio atnaujinimą ir brangių bei ilgų teisminių procesų su privačiais koncesioninkais. Tai akivaizdžiai patyrė ir Vilnius. Tuo tarpu Šiaulių m. politikai sugebėjo atsispirti didžiuliui spaudimui išnuomoti šilumos ūkį.

Susikompromitavus šilumos ūkio nuomos koncepcijai (nors to niekada atvirai nepripažino didžiųjų Lietuvos partijų politikai), bet, nepaisant to, neatsitraukiant nuo idėjos, kad valstybinis centralizuoto šilumos tiekimo sektorius turi būti beatodairiškai perleidžiamas valdyti privačiam kapitalui, buvo pradėta brukti koncepcija perleisti valdyti šilumos gaminimo įrenginius ar statyti naujus įrenginius privataus kapitalo valdomiems taip vadinamiems Nepriklausomiems šilumos gamintojams. Nors VERT padėjo nemažai pastangų, kad NŠG nepadidintų šilumos kainų, tačiau

kaip matome iš čia pateikto AB „Miesto gijos“ ir AB „Šiaulių energija“ atvejo matosi, kad NŠG yra faktorius, kuris padidina šilumos kainas galutiniam vartotojui Vilniuje.

Turint omenyje tokį rezultatą yra apmaudu išgirsti, kad Šiaulių m. savivaldybė ilgą laiką patiria spaudimą įsileisti NŠG į Šiaulių m. šilumos gamybos struktūrą.

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta:

Vilniaus m. savivaldybę kartu su AB „Miesto gijos“ raginu išsamiai ištirti, kodėl šilumos kainos Vilniuje yra didesnės negu Šiauliuose, nors dėl objektyvių aplinkybių turėtų būti priešingai. Viliuosi, kad AB „Šiaulių Energija“ sutiks bendradarbiauti ir padės kolegoms iš Vilniaus šiame reikale. Dviejų didelių įmonių dirbančių toje pačioje srityje, tačiau tiesiogiai nekonkuruojančių, kompetencijų ir patirties pasidalinimas tarpusavyje visada atneš naudos abiem įmonėms.

Vilniaus m. savivaldybės ir AB „Miesto gijos“ vadovų prašau įvertinti ką būtų galima padaryti šilumos kainų sumažinimui. Galbūt yra reali galimybės AB „Miesto gijos“ už protingą kainą nusipirkti dalį Vilniuje veikiančių NŠG.

VERT prašau įvertinti papildomas galimybes tobulinti šilumos pirkimo iš NŠG reguliavimą. Taip pat prašau apsvarstyti galimybę parengti ir priimti teisės aktus, kurie palengvintų savivaldybių valdomų centralizuoto šilumos tiekimo įmonėms už pagrįstą kainą įsigyti toms įmonėms šilumą tiekiančius NŠG.

Viliuosi, kad VERT geranoriškai talkins **Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos ir tvarios plėtros komiteto nariai ir Energetikos ministerija.**

Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos prašau apsvarstyti galimybę surengti Respublikinę konferenciją politikams, valstybės institucijų atstovams, šilumos ūkio įmonių atstovams, NŠG atstovams, konsultantams/ekspertams kurioje būtų aptarta patirtis esant skirtingiems centralizuoto šilumos ūkio valdymo modeliams ir pateikti pasiūlymai kaip galima būtų gerinti šilumos ūkio valdymą, kad būtų užtikrintas **svarbiausias šilumos vartotojų interesas – būti patikimai aprūpintiems šilumos energija, mokant už ją kuo mažesnę kainą.**

Viliuosi, kad visiems rūpi mano aukščiau nurodytas tikslas ir tikiuosi, kad šis mano laiškas ir pasiūlymai bei prašymai bus priimti dėmesingai ir geranoriškai.

Vilniaus m. savivaldybės tarybos narys

Almantas Stankūnas

Priedai:

1. 2026-03-26 A. Stankūno kreipimasis į VERT
2. 2026-05-07 VERT atsakymas A. Stankūnui
3. 2026-06-11 AB „Šiaulių Energija“ atsakymas A. Stankūnui